

Vlaamse steun voor ondernemers (coronavirus)

Laatst gewijzigd op 6 jan 2021

Wat houdt de maatregel in

Om de zelfstandigen en ondernemingen te ondersteunen tijdens de coronacrisis voorziet de Vlaamse overheid een aantal nieuwe steunmaatregelen alsook een versoepeling van verschillende bestaande subsidies.

Op deze pagina wordt een overzicht gegeven van deze tijdelijke maatregelen.

Winwinlening en vriendenaandeel

Winwinlening werd versterkt

Sinds 2006 kunnen vrienden en familie aan kmo's een winwinlening verstrekken. Een particulier krijgt daarvoor in ruil een jaarlijks voordeel via de belastingbrief van 2,5% op het openstaande kapitaal. De ondernemer kan op die manier via een achtergestelde lening extra kapitaal verwerven.

Omdat het in deze coronacrisis voor veel ondernemers moeilijk is om alle facturen te blijven betalen, wordt deze lening versoepeld.

Deze uitbreiding is van toepassing sinds 2 oktober 2020. Meer informatie kan je terugvinden in de [Subsidi databank: Winwinlening](#).

Vriendenaandeel

De Vlaamse regering lanceert tevens het vriendenaandeel:

- Zoals bij de winwinlening zal je als particulier tot maximaal € 75.000 kunnen investeren in een Vlaamse onderneming en kan elke onderneming tot € 300.000 kapitaal op deze manier ophalen.
- Er geldt wel een bijkomende begrenzing: elke onderneming kan zo tot € 300.000 ophalen via het vriendenaandeel én de winwinlening samen.
- Het fiscale voordeel voor het vriendenaandeel wordt standaard vastgelegd op 2,5% gedurende vijf jaar.
- Om de potentiële particuliere intekenaar op een kapitaalverhoging of -inbreng te beschermen zal overeenkomstig de vennootschapswetgeving een verslag worden opgesteld over de uitgifteprijs van de aandelen. Dit verslag moet een positief oordeel hebben gekregen van een bedrijfsrevisor of extern accountant.
- De onderneming mag:
 - in de 2 voorafgaande jaren en gedurende deze periode geen kapitaalverminderingen doorvoeren;
 - dividenden uitkeren voor zover er uitkeerbare winst beschikbaar is.

Deze maatregel is nog niet operationeel. Het [Wijzigingsdecreet](#) werd reeds gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad, maar er moet nog een uitvoeringsbesluit worden gepubliceerd.

Overheidsleningen (werkkapitaal, handelshuur) uitgebreid

Handelshuurlening

Huurders die door liquiditeitsproblemen moeilijkheden hebben om de handelshuur te betalen kunnen een handelshuurlening aanvragen, waarbij de Vlaamse overheid maximaal 4 maanden huur voorschiet, op voorwaarde dat de verhuurder 1 of 2 maanden huur kwijtscheldt. Ook de evenementensector kan hier gebruik van maken. Je kan deze lening aanvragen tot 1 maart 2021. Vanaf 4 januari gelden er nieuwe voorwaarden zie website [Handelshuurlening](#).

Corona-lening (achtergestelde lening op 3 jaar)

Om zelfstandigen en kmo's gevestigd in het Vlaams Gewest getroffen door de coronacrisis meer financiële ademruimte te geven, voorziet PMV een achtergestelde lening op 3 jaar van minimum € 25.000 en maximum € 2,8 miljoen (eventueel verhoogd tot € 4,3 miljoen als er een bijkomende investeerder of financier optreedt). De voorwaarden en intrestvoet verschillen per doelgroep. Deze lening kan aangevraagd worden vanaf 5 mei 2020 tot 15 april 2021. Meer informatie kan je raadplegen in de Subsidiedatabank: [Coronalening-achtergestelde-leningen-op-drie-jaar](#).

Betalingsuitstel leningen PMV/z (afgelopen)

In het kader van de coronacrisis verleende PMV/z een betalingsuitstel aan alle klanten die een [Startlening](#), [Cofinanciering](#) of [Cofinanciering+](#) hebben gekregen. De opschorting was geldig voor zes maanden. Deze maatregel is afgelopen sinds eind september.

Overheidswaarborgen uitgebreid

COVID-19 waarborg (Gigant)

Voor financieringsbehoeften van meer dan € 1,5 miljoen voorziet Gigant ([Waarborgregeling boven € 1,5 miljoen](#)) in deze crisisperiode een tijdelijk aangepaste COVID-19 waarborg tot 15 april 2021, die meer flexibiliteit biedt. De waarborgcapaciteit van Gigant wordt hiervoor opgetrokken van de huidige € 1,5 miljard naar € 3 miljard.

Meer informatie kan je raadplegen in de [Subsidiedatabank](#) (rubriek COVID-19 van Gigant).

Uitbreiding Waarborgregeling door coronacrisis (afgelopen)

De bestaande waarborgregeling bij PMV/z ([Waarborgregeling tot € 1,5 miljoen](#)) werd tijdelijk uitgebreid met de Waarborg coronacrisis. Deze uitbreiding liep tot eind 2020 en wordt niet verlengd. Meer informatie over dit instrument kan je nog raadplegen in de [Subsidiedatabank](#).

Coronapremies VLAIO

Vlaams beschermingsmechanisme 3 (steunperiode 16/11 t.e.m. 31/12/2020)

Ondernemers in het Vlaamse Gewest die door de beperkende coronamaatregelen te kampen hebben met een omzetsdaling van minstens 60% in de periode van 16 november 2020 tot en met 31 december t.o.v. de overeenkomstige periode in 2019, kunnen steun aanvragen bij VLAIO. Wie verplicht moet sluiten kan voor deze sluitingsperiode steun aanvragen zonder de omzetsdaling aan te tonen.

Deze premie kan je online aanvragen vanaf 4 januari om 14 uur tot en met 15 februari 2021. Bereid je aanvraag zorgvuldig voor: lees de informatiepagina's, lees zeker de handleiding voor je de aanvraag indient en bekijk de FAQ rubriek indien je nog vragen hebt!

Alle informatie kan je raadplegen op de VLAIO website [Vlaams beschermingsmechanisme 3](#) en in de [Subsidiedatabank](#).

Nieuwe steunmaatregelen in 2021

De Vlaamse Regering heeft [nieuwe steunmaatregelen goedgekeurd voor de zwaar getroffen sectoren](#).

Er komt een subsidie voor ondernemingen die in de laatste 3 kwartalen van 2020 minstens 70 of 90% omzetverlies hebben. De steun bedraagt 10% van de omzet behaald in de laatste 3 kwartalen van 2019 met aftrek van de al ontvangen premies. Meer info in het persbericht [Extra steun voor ondernemingen met zwaar omzetverlies in 2020](#). Deze globalisatiepremie wordt nu uitgewerkt. In januari zal hierover meer informatie op de website van VLAIO worden vermeld.

Er werd ook beslist om het Vlaams beschermingsmechanisme te verlengen tot eind februari 2021.

Premies die niet meer kunnen worden aangevraagd

De [corona hinderpremie](#), [corona compensatiepremie](#) en de [corona ondersteuningspremie](#) kunnen niet meer worden aangevraagd.

Ook het [Vlaams beschermingsmechanisme](#) (steunperiode augustus-september 2020), [Nieuw Vlaams beschermingsmechanisme](#) (steunperiode 1/10 t.e.m. 15/11/2020) en [Terugbetaalbaar voorschot organisatie van events](#) kunnen niet meer worden aangevraagd.

Advies en opleidingssteun uitgebreid

Kmo-portefeuille

Kmo's kunnen via de kmo-portefeuille een subsidie bekomen voor bepaalde externe opleidingen of advies bij geregistreerde dienstverleners. Ook voor adviezen rond risicoanalyse en preventie op het werk, kan je een beroep doen op deze subsidie. Zo kan je experts inschakelen zoals een preventieadviseur om dit soort analyses te maken. Ook in het kader van de coronacrisis is het immers voor werkgevers van belang het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk te bevorderen. [Meer informatie over de kmo-portefeuille.](#)

Werkbaarheidscheques

Met de werkbaarheidscheque kunnen ondernemingen uit de profitsector en ook organisaties uit de socialprofitsector steun krijgen om knelpunten rond werkbaar werk binnen de organisatie in kaart te brengen. Naar aanleiding van de coronacrisis werd deze subsidie tijdelijk uitgebreid om verbeteracties mogelijk te maken in de vorm van advies, begeleiding en opleiding, waarbij telkens aandacht moet zijn voor het psychosociaal welbevinden van de medewerkers. Daarnaast kunnen de werkbaarheidscheque-projecten die aangevraagd werden voor 16 maart 2020 op aanvraag een verlenging bekomen van hun projectperiode.

Telewerken is voor veel bedrijven en organisaties de oplossing om werknemers veilig aan de slag te houden tijdens deze coronacrisis. In de toekomst moet telewerken een blijver worden. Daarom werd beslist door de Vlaamse Regering om de werkbaarheidscheques nu ook in te zetten voor het uitwerken van je telewerkpolicy. Meer informatie vind je op de website www.werkbaarwerk.be/telewerken.

[Meer informatie over de werkbaarheidscheques.](#)

Termijnen VLAIO-subsidies versoepeld

Door de economische moeilijkheden ingevolge het coronavirus wil VLAIO de aandacht vestigen op het volgende: begunstigden die het ten gevolge van de crisis moeilijk krijgen om de termijnen na te komen die voorzien zijn in hun subsidieovereenkomst, kunnen met het agentschap in overleg gaan over de mogelijkheid van de verlenging van deze termijnen. Voor meer informatie neem je best contact op met je dossierbehandelaar.

Het gaat om volgende subsidies: [Baekeland-mandaten](#), [Ecologiepremie+](#), [ICON: subsidies voor coöperatief vraaggedreven onderzoek](#), [Innovatiemandaten \(IM\)](#), [Onderzoeksproject](#), [Ontwikkelingsproject](#), [Projectoproep Extended Reality \(XR\)](#), [Strategische ecologiesteun \(STRES\)](#), [Strategische Transformatiesteun \(STS\)](#) en [Thematische ICON-projecten](#).

Vlaamse belastingmaatregelen versoepeld

Tweede coronagolf

Tijdens de huidige tweede coronagolf verleent de Vlaamse Belastingdienst de volgende ondersteuningsmaatregelen:

- **Verlenging van termijnen om aan fiscale verplichtingen te voldoen voor erfbelasting en registratiebelasting:** Door de veiligheidsmaatregelen die in België gelden, kunnen notariskantoren en burgers niet altijd tijdig alle (fiscale) formaliteiten vervullen. De Vlaamse Belastingdienst voorziet daarom als algemene maatregel een termijnverlenging tot 31 januari 2021. Het is niet nodig om deze termijnverlenging aan te vragen. Voorbeelden kan je terugvinden op deze pagina [Erfbelasting en registratiebelasting](#).
- **Betalingsuitstel tot 30 april 2021 voor onroerende voorheffing 2020:** Alle aan rechtspersonen verzonden aanslagbiljetten onroerende voorheffing van het aanslagjaar 2020 mogen uitzonderlijk betaald worden tegen uiterlijk 30 april 2021, ondanks de gewone betaaltermijn die op de aanslagbiljetten vermeld staat. Er zullen geen nalatigheidsinteressen aangerekend worden, voor zover er uiterlijk op 30 april 2021 wordt betaald. Deze maatregel geldt voor bedrijven die rechtspersonen zijn. Eenmanszaken kunnen soepel een afbetalingsplan vragen.

[Meer informatie over deze maatregelen tijdens de tweede coronagolf.](#)

Eerste coronagolf

Tijdens de eerste coronagolf verleende de Vlaamse Belastingdienst ook een aantal ondersteuningsmaatregelen:

- **Uitstel onroerende voorheffing voor bedrijven** (enkel rechtspersonen, geen eenmanszaken): de aanslagbiljetten onroerende voorheffing voor bedrijven werden vanaf september uitgestuurd. Aanslagbiljetten die verzonden worden vanaf 1 oktober hebben weer de gewone betaaltermijn van twee maanden.
- **Uitstel betaling jaarlijkse verkeersbelasting voor 4 maanden voor bedrijven** (enkel rechtspersonen, geen eenmanszaken): op aanslagbiljetten die vanaf 26 maart tot 30 september verstuurd werden, staat onmiddellijk een betaaltermijn van zes maanden vermeld (in plaats van de gebruikelijke twee maanden). Voor aanslagbiljetten die sinds 1 maart werden verzonden en waarop een betaaltermijn van twee maanden vermeld staat, mag de belastingplichtige zelf vier maanden extra bijtellen. Aanslagbiljetten die verzonden worden vanaf 1 oktober hebben weer de gewone betaaltermijn van twee maanden.
- **Soepel toestaan van afbetalingsplannen:** de Vlaamse Belastingdienst stelt zich soepel op bij het beoordelen van aanvragen voor afbetalingsplannen, bijvoorbeeld voor onroerende voorheffing en verkeersbelastingen voor aanslagjaar 2020 voor eenmanszaken. Ook voor navorderingen registratiebelasting geldt deze versoepeling: aangezien het vaak om grote bedragen gaat (bijvoorbeeld als niet tijdig voldaan werd aan de voorwaarde om een gunstregime te behouden), kan een afbetalingsplan gespreid worden over maximaal 48 maanden (in plaats van 24 maanden). Om de administratieve last te beperken, zullen geen bewijsstukken van financiële moeilijkheden gevraagd worden.
- **Verlenging van termijnen om aan fiscale verplichtingen te voldoen voor erfbelasting en registratiebelasting:** De periode met verstrengde corona-maatregelen wordt beschouwd als een situatie van overmacht. Gedurende deze tolerantieperiode worden geen belastingverhogingen opgelegd omdat de aanvankelijke termijnen overschreden worden. De Vlaamse Belastingdienst hanteerde als referentiedatum 31 juli als datum einde verstrengde coronamaatregelen. Er was dus een algemene termijnverlenging tot en met 30 september.

[Meer informatie over maatregelen tijdens de eerste coronagolf.](#)

Subsidies tewerkstelling en starters versoepeld

Er werd tijdens de crisis beslist om een aantal Vlaamse steunmaatregelen gericht op tewerkstelling en stimulering van het ondernemerschap te versoepelen ingevolge de coronacrisis:

- **De Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP) voor zelfstandigen:** Om in aanmerking te komen voor deze premie moeten zelfstandigen met een arbeidshandicap aantonen dat hun netto-bedrijfsinkomen op jaarbasis hoog genoeg is. Door de coronacrisis dreigt dit voor velen onmogelijk te worden. Daarom wordt de mogelijkheid voorzien om het inkomen tijdens de crisismaanden niet mee in rekening te brengen zodat zij ook in de toekomst beroep kunnen doen op deze premie. Deze maatregel geldt tot eind december 2020.
- **Aanwervingsincentive voor langdurig werkzoekenden:** Deze subsidie wil werkgevers stimuleren om mensen van 25 tot 56 jaar die minstens twee jaar bij VDAB zijn ingeschreven als niet-werkende werkzoekende aan te werven en duurzaam te werk te stellen. Om te vermijden dat werkgevers door de coronacrisis bijkomend financieel verlies lijden door de mindere tewerkstelling van de werknemer, wordt de berekening van de premie gebaseerd op de maanden vóór de coronacrisis. Deze versoepeling geldt tot eind december 2020.
- **Transitiepremie naar ondernemerschap:** Deze premie voor werkzoekende 45-plussers wil de overstap naar zelfstandig ondernemerschap stimuleren. Kandidaat-ondernemers wachten echter liever nog even af om te starten als zelfstandige in hoofdberoep totdat de coronacrisis voorbij is. Daarom konden volgende termijnen met 3 maanden worden verlengd tot 30 juni 2020: de indienperiode voor aanvraagdossiers en de geldigheidsduur van het verplichte prestarterstraject. Dit liep af eind juni 2020.
- **Arbeidskaart voor economische migranten:** Arbeidskaarten worden toegekend aan economische migranten uit 'derde landen' (niet-EU) voor een periode van maximum negentig dagen. Door de coronacrisis verkeren verschillende arbeidsmigranten niet in de mogelijkheid om tijdig naar hun land van herkomst terug te keren. Daarom wordt voorzien om het verblijf van arbeidsmigranten die omwille van uitzonderlijke redenen het land niet kunnen verlaten,

te verlengen. Op die manier kunnen zij voor de duur van hun verblijf blijven werken. Deze tijdelijke verlenging van de toelating tot arbeid kan hernieuwd worden zolang men omwille van overmacht België niet kan verlaten. Een specifieke einddatum is hier momenteel nog niet voorzien.

Welvaartsfonds

De Vlaamse overheid gaat een Welvaartsfonds oprichten dat zal beleggen in kapitaalparticipaties en achtergestelde leningen bij Vlaamse ondernemingen. De overheid zal op termijn een minderheidsparticipatie aanhouden in dat fonds, maar kan bij de opstart wel de meerderheid hebben. Er wordt bij PMV een kapitaalsverhoging van € 240 miljoen voorzien om dit fonds op te starten. Het is de bedoeling om hiermee een fonds ter waarde van € 500 miljoen op te zetten.

Belangrijkste kenmerken:

- Het fonds zal zich focussen op kapitaalsparticipaties en achtergestelde leningen met een looptijd van 4 jaar en meer, steeds in cofinanciering met private investeerders.
- Naast institutionele beleggers zullen ook particulieren in het fonds kunnen investeren en daar een dubbel voordeel genieten:
 - Ze krijgen een fiscaal voordeel van 2,5% per jaar (de eerste drie jaar) met een maximum van € 1.000 per belastingplichtige.
 - Bij erfenis zullen de aandelen overgaan mits een recht van 3% en niet meegerekend worden in de globalisatie van het vermogen.
- Het fonds zal worden beheerd samen met private spelers.
- Het fonds zal investeren in bedrijven die voldoen aan een ethisch kader. De doelgroepen zijn:
 - start-ups en scale-ups die een financieringsnood hebben van meer dan € 800.000 door de coronacrisis:
 - door een tijdelijke negatieve impact op de business;
 - omdat kapitaalmarkten gesloten zijn;
 - start-ups en scale-ups die een opportuniteit zien in de huidige crisis en bijkomende middelen nodig hebben om een versnelling hoger te kunnen schakelen;
 - waardevolle innovatiegedreven bedrijven die het doelwit kunnen worden van buitenlandse overnemers;
 - bedrijven met een buy-out problematiek waar verankering en stabilisatie kan geboden worden
 - Vlaamse dochterondernemingen van internationale groepen die bijvoorbeeld via een buy-out zelfstandig een toekomst kunnen hebben;
 - alle innovatieve bedrijven (product, technologie, businessmodellen, diensten, enz...).
- PMV zal vanaf het 6e jaar de liquiditeit van het fonds verzekeren aan boekwaarde voor de particuliere inschrijvers die willen uittreden.

Dit fonds wordt in verschillende fasen gelanceerd:

- In een eerste fase verzamelt het Welvaartsfonds een consortium van sterke partners die zich engageren om samen te werken om de solvabiliteit te versterken van Vlaamse bedrijven die geïmpacteerd zijn door de coronacrisis. Aan de hand van een samenwerkingscharter scharen de partners zich zo achter het gezamenlijke doel om de welvaart voor Vlaanderen op lange termijn te verzekeren.
- In een tweede en derde fase – vanaf het tweede kwartaal van 2021 – wordt het fonds juridisch opgericht en verder opgeschaald. Vanaf dan zal het voor de institutionele investeerders (fase 2) en de particuliere spaarder (fase 3) ook mogelijk zijn om mee te investeren in Vlaamse bedrijven.

Meer informatie op de website welvaartsfonds.eu en in het perbericht www.pmv.eu/nl/maatregelen-van-pmv-tegen-de-impact-van-het-coronavirus. We houden je op de hoogte.

Steun voor internationalisering

Steun Flanders Investment & Trade (FIT)

De Vlaamse Regering besliste om het Corona Exit-plan van Flanders Investment & Trade (FIT) en haar aangepaste

dienstverlening uit te breiden met bijkomende steunmaatregelen in 2020. Het doel? Bedrijven voorbij de coronacrisis loodsen met acties op tal van fronten, in binnen- en buitenland. Ook in 2021 zullen er nieuwe oproepen worden gelanceerd. We houden je op de hoogte

Dit pakket omvat onder meer volgende steun:

- [De Bijzondere Exportsteun](#) voorzag in een eenmalige subsidie van € 5.000 per kmo om Vlaamse ervaren exporteurs een duw in de rug te geven om hun exportactiviteiten te versterken. Aanvragen kon van 5 oktober tot 12 november 2020.
- [Het Corona-Starterspakket internationalisering](#) gaf een eenmalige subsidie van € 7.000 per kmo, aan nieuwe Vlaamse exporteurs ondersteunen (die nog nooit een subsidie kregen van FIT) om hun exportactiviteiten op te starten. Deze steun kon worden aangevraagd van 5 tot 12 november 2020. Door de grote interesse was de limiet reeds vroeger bereikt.
- [Het 'Reboot your export'-pakket](#) laat Vlaamse bedrijven toe om tegen een lagere kost en verbeterde betalingsvoorwaarden deel te nemen aan FIT-groepsstanden op internationale (vak)beurzen en/of niche-evenementen.

De bijzondere exportsteun en corona-starterspakket valt onder de toepassing van de Europese de minimis-regelgeving. Hierdoor mag de de-minimissteun aan bedrijven over drie jaar gespreid niet meer dan € 200.000 bedragen. Voor meer info zie www.vlaio.be/de-minimis.

[Meer informatie over dit corona-steunpakket kan je hier terugvinden.](#)

[Alle andere ondersteuning die FIT biedt tijdens de coronacrisis kan je hier terugvinden.](#)

Export-incubator VLAM (afgelopen)

Het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) lanceert de Export-incubator. Hiermee wil men Vlaamse innovatieve promotieprojecten op buitenlandse markten (subsidie van minimum € 10 000 en maximum € 20.000 per project) ondersteunen in de agrovoeding, visserij en sierteelt. Deze Export-incubator past binnen de exportrelancemaatregelen van VLAM en krijgt financiering van de Vlaamse overheid in het kader van COVID-19. Ondernemingen en federaties van de VLAM-sectoren konden tot 15 september 2020 een project indienen voor de periode van 1 oktober 2020 tot 30 april 2021.

Sectorale Steun

Ook voor bepaalde sectoren die zwaar te leiden hebben onder de coronacrisis werden er steunmaatregelen uitgewerkt:

- [Steun voor de culturele en creatieve sectoren](#) (look de organisatoren van evenementen)
- [Steun voor de land-en tuinbouwsector](#)
- [Steun voor de mobiliteitssectoren](#) (ondernemingen uit de taxi-, de autobus-, autocarsector en de auto- en fietsdeelsector)
- [Steun voor de toeristische sector](#)
- [Steun voor de evenementensector](#)
- [Steun voor de sociale economie](#)
- [Steun voor de horecasector](#)

Strategische Transformatiesteun COVID-19

Vlaamse kmo's en grote ondernemingen (heel Vlaanderen) die sinds 1 juni 2020 in het kader van COVID-19 extra investeren in de productie van COVID-19 relevante producten en diensten, kunnen een verhoogde investeringssteun bekomen in het kader van de tijdelijke uitbreiding van de [Strategische Transformatiesteun \(STS\)](#) van het Agentschap Innoveren & Ondernemen (VLAIO). Het maximale steunpercentage wordt bepaald op maximum 50% van de in aanmerking komende investeringen. De minimum investeringsdrempel varieert in functie van de grootte van de onderneming en bedraagt minstens € 250.000. Het investeringsproject moet binnen 6 maanden na de datum voltooid zijn waarop de steun is

toegekend. Aanvragen moeten ingediend worden voor 1 mei 2021.

Meer informatie op de website van VLAIO [Strategische transformatiesteun covid-19 \(tijdelijke-uitbreiding\)](#) en in de [Subsidedatabank](#).

Contact

Agentschap Innoveren & Ondernemen

Koning Albert II-laan 35 bus 12

1030 Brussel

België

T 0800 20 555